

MARIBORSKI VODOVOD

JAVNO PODJETJE D.D.

Jadranska c. 24
2000 MARIBOR

Maribor, 2. marec 2021

ZADEVA: Poročilo o skladnosti pitne vode v mesecu februarju 2021

Opomba 1: v mesečno poročilo niso všteti rezultati analiz iz črpališča Ruše 2, saj se ta za oskrbo s pitno vodo ne uporablja že od leta 2005. Februarja je bil kljub temu v vodnjaku Ruše 2 odvzet 1 vzorec za mikrobiološko preskušanje, ki je bil skladen z določili Pravilnika o pitni vodi.

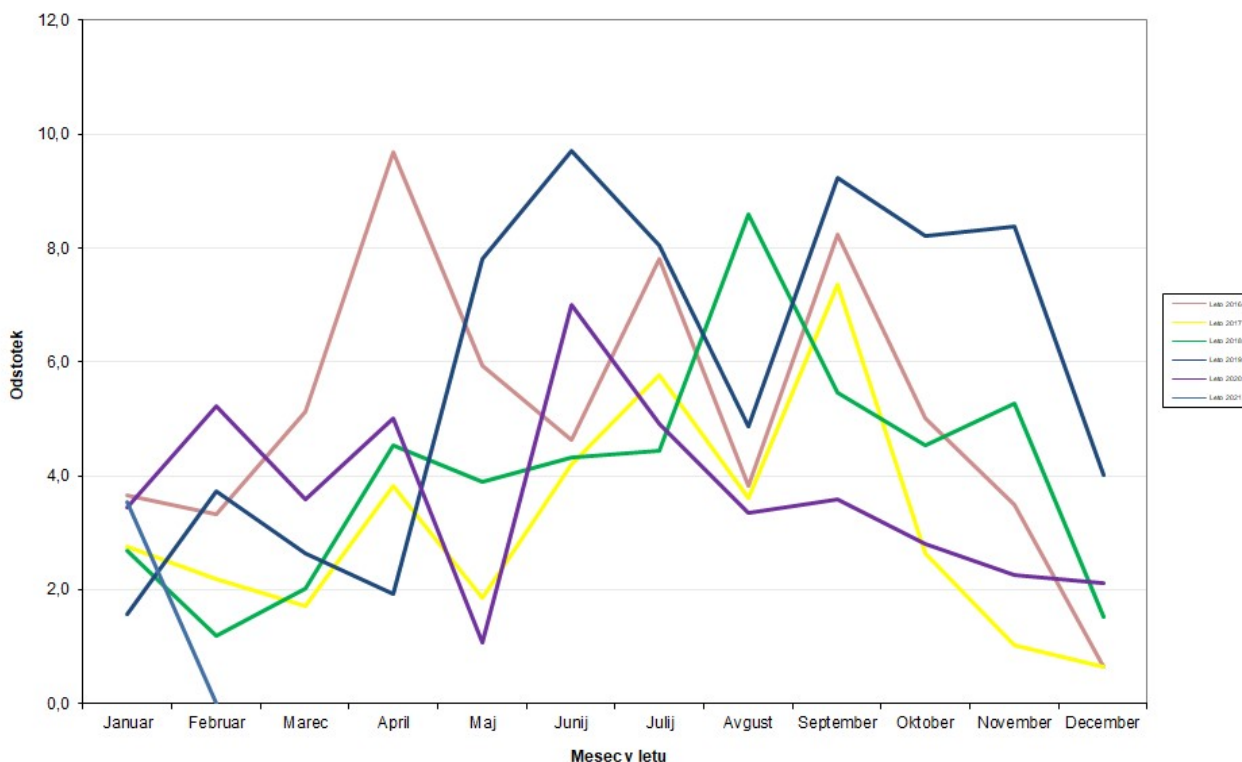
Opomba 2: zaradi prikaza vseh neskladnih vzorcev v mesečnem poročilu lahko prihaja do odstopanj od podatkov / rezultatov končnega letnega poročila, ki ga izdela Nacionalnega laboratorija za zdravje, okolje in hrano (v nadaljevanju NLZOH) saj se določene vzorce v letnem poročilu izloči medtem ko se jih v mesečne poročilu upošteva (na primer tiste vzorce, ki služijo ugotavljanju vzrokov neskladnosti) – odvisno od dejanskega stanja.

V mesecu februarju je bilo na celotnem sistemu Mariborskega vodovoda v sklopu izvajanja notranjega nadzora odvzetih 186 vzorcev. Mikrobiološko neskladnih vzorcev ni bilo zaznanih. Omenjeno lahko pripišemo nižjim temperaturam ozračja (in posledično nižji temperaturi pitne vode v omrežju) ter odvzemnim mestom na hidrantih, kjer načeloma ne prihaja do zastajanja pitne vode. Kot že mnogokrat napisano, je vzrok za neskladja največkrat v neustreznem stanju internega hišnega omrežja.

Skladno s sproščanjem ukrepov, ki so bili sprejeti z razglasitvijo epidemije, se s 1.3.2021 ponovno prične z vzorčenjem vode v vrtcih in osnovnih šolah. Pričakovati je, da se bo delež neskladnih vzorcev v mesecu marcu dvignil. Kljub temu, da smo uporabnike na različne načine obveščali, da je nujno potrebno nameniti skrb vzdrževanju internega hišnega omrežja tudi v času zaprtja javnih objektov, nam izkušnje kažejo, da se opozoril načeloma ne jemlje zadosti resno.

Mesec	Neskladni vzorci (N) / skupaj vsi vzorci za mikrobiološke analize (S)																							
	Leto 2013			Leto 2014			Leto 2015			Leto 2016			Leto 2017			Leto 2018			Leto 2019			Leto 2020		
	N	S	%	N	S	%	N	S	%	N	S	%	N	S	%	N	S	%	N	S	%	N	S	%
Januar	2	182	1,1	4	175	2,3	2	165	1,2	6	164	3,7	5	181	2,8	6	224	2,7	3	192	1,6	6	174	3,4
Februar	3	153	2,0	2	164	1,2	1	155	0,6	6	180	3,3	4	183	2,2	2	169	1,2	7	188	3,7	10	191	5,2
Marec	2	198	1,0	2	181	1,1	1	228	0,4	11	214	5,1	3	175	1,7	4	199	2,0	5	189	2,6	6	167	3,6
April	1	186	0,5	2	202	1,0	2	173	1,2	19	196	9,7	8	209	3,8	9	198	4,5	4	208	1,9	9	180	5,0
Maj	5	207	2,4	2	161	1,2	4	183	2,2	13	219	5,9	4	217	1,8	8	206	3,9	16	205	7,8	2	185	1,1
Junij	5	164	3,0	2	165	1,2	11	188	5,9	9	194	4,6	7	167	4,2	7	162	4,3	17	175	9,7	14	200	7,0
Julij	7	187	3,7	9	208	4,3	12	188	6,4	14	179	7,8	10	173	5,8	9	203	4,4	16	199	8,0	9	183	4,9
Avgust	9	175	5,1	3	157	1,9	13	176	7,4	8	209	3,8	7	194	3,6	16	186	8,6	9	185	4,9	6	179	3,4
September	6	163	3,7	8	193	4,1	17	173	9,8	14	170	8,2	12	163	7,4	9	165	5,5	17	184	9,2	7	195	3,6
Oktober	6	176	3,4	4	168	2,4	19	171	11,1	8	160	5,0	5	189	2,6	9	198	4,5	16	195	8,2	5	178	2,8
November	3	157	1,9	2	151	1,3	8	174	4,6	7	200	3,5	2	195	1,0	9	171	5,3	14	167	8,4	4	178	2,2
December	1	178	0,6	1	187	0,5	10	200	5,0	1	155	0,6	1	157	0,6	3	197	1,5	9	224	4,0	4	190	2,1
Skupaj neskladni vzorci v obdobju med 1.1. - 31.12.	50			41			100			116			68			91			133			82		
Skupaj vzorci odvzeti za mikrobiološke analize v obdobju med 1.1. - 31.12.	2126			2112			2174			2240			2203			2278			2311			2200		
Odstotek neskladnih vzorcev (%) v obdobju med 1.1. - 31.12.	1,5			1,5			0,9			3,5			2,5			2,0			2,6			4,4		
Odstotek neskladnih vzorcev (%) v obdobju med 1.1. - 31.12.	2,4			1,9			4,6			5,2			3,1			4,0			5,8			3,7		

Tabela 1: Primerjava mikrobioloških neskladnosti, zabeleženih po letih in mesecih (od leta 2013 do leta 2021)

Graf 1: Prikaz odstotka mikrobiološko neskladnih analiz po mesecih in letih

1. Zaščitna podzemne vode in pitne vode

V februarju se je izvedla redna seja Komisije za pitno vodo. S strani MOM je bilo mogoče razbrati predvidene posege na vodovarstveno območje vodonosnika na Vrbanskem platoju, ki bi lahko predstavljali tveganje tudi za pitno vodo. Skladna podzemna voda je namreč naša vhodna surovina, brez nje ne moremo vršiti našega osnovnega poslanstva - distribucije varne in skladne pitne vode.

Črpališče Vrbanski plato je najpomembnejši vodni vir v upravljanju Mariborskega vodovoda. Je izredno izdaten in glede na prevladujoče napajanje iz zajezone reke Drave neodvisen od sušnih obdobij in klimatskih sprememb. Prav v času ekstremnih klimatskih sprememb je to še kako pomembno saj moramo kot upravljavec javnega vodovodnega sistema izvajati nemoteno oskrbo s skladno in varno pitno vodo 24 ur na dan kar nam črpališča na Vrbanskem platoju trenutno še dopuščajo. Potrebno pa se je zavedati, da se omrežje Mariborskega vodovoda vsako leto vztrajno širi in da se na drugih črpališčih pojavljajo »težave«. Primer: črpališče Bohova 2 ne obratuje že od 25.6.2020. Trenutno njegovo nalogo opravlja črpališče Bohova 1 vendar ne moremo z gotovostjo trditi, da bo iz omenjenega črpališča tudi v bodoče možno zagotavljati zadostne količine skladne in varne pitne vode glede na bližino črpališča Bohova 2. V letu 2019 in 2020 smo se soočili s preseženimi mejnimi vrednostmi pesticida bentazon na črpališču Betnava 3. Nadomestilo za črpališča v Bohovi in Betnavi je Vrbanski plato.

Delež Vrbanskega platoja ob delovanju vseh ostalih črpališč v javnem vodovodnem sistemu znaša približno 70% in se povečuje v kolikor se zaradi različnih razlogov izklaplja iz uporabe ostale vodne vire. Potrebno se je zavedati, da vodnjakom tekom več desetletij delovanja upadajo zmogljivosti saj se je času obratovanja črpališč ni izvajalo revitalizacije. Ker se ni izvajalo niti pregledov s kamero se ne ve v kakšnem stanju so črpališča in kaj pričakovati v prihodnje.

Tekom obratovanja I. faze aktivne zaščite se je že večkrat pokazala njena upravičenost. Leta 1991 je bilo zaradi kemijskega onesnaženja več let izključeno iz uporabe eno izmed črpališč na Vrbanskem platoju (voda se je v tem času črpala na prosto). Leta 2008 je zaradi intenzivnega črpanja podzemne vode pri gradnji garažne hiše pod tržnico nivo podzemne vode na Vrbanskem platoju padel za 2 metra. Mariborski vodovod je z maksimalnim nalivanjem vode v

približno enem letu dvignil nivo podzemne vode na običajen nivo. Prav tako je Mariborski vodovod ponovno izkoristil maksimalno nalivanje v času sanacije iztekanja kurilnega olja na MOM.

Na Vrbanškem platoju imamo urejena vodovarstvena območja, pomanjkljivo pa je dosledno upoštevanje zakonodaje in nadzor. Podzemna voda ustrezne kakovosti je naravna dobrina in naša osnovna surovina, ki jo je potrebno brezpogojno ščititi in si prizadevati, da tako tudi ostane ne glede na pritiske iz okolja. Vrbanški plato je izredno dragocen in pomemben tako za sedanje kot tudi za bodoče generacije in je tako potrebno narediti vse, da se ga ustrezno zavaruje. Mariborski vodovod je prvi, ki mora opozarjati na prednost varovanja tega vodnega vira pred ambicioznimi posegi v okolje. Poudariti je potrebno, da je večini Mariborčanom omogočeno pitje pitne vode iz pipe, ki ni dezinficirana kar predstavlja svojevrsten privilegij.

Zapisala:

Sebastjana Klepec Hlebič, dipl.san.inž.
Služba za kakovost pitne vode